

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 07-04-2025

Mødedato	Mandag d. 07. april 2025 kl. 08:30
Mødested	SOSU-Skolen - Bjerggade 4M, 6200 Aabenraa
Mødedeltagere	Jan Køpke Christensen, Michael Christensen, Cathrina Aaes Sørensen, Jens Wistoft, Søren Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Præsentation af Social- og Sundhedsskolen Syd.....	4
Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets budgetlægning 2026-2029.....	5
Godkendelse af proces for revision af Temahandleplan for fysisk aktivitet.....	7
Orientering om resultater for effektmål 2024.....	9
Orientering om status for forløb til borgere med depression og stress.....	11
Gensidig orientering.....	13
Underskriftsside.....	14

Punkt 19: Godkendelse af dagsorden

21/36399

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

Godkendt.

Punkt 20: Præsentation af Social- og Sundhedsskolen Syd

25/9115

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en orientering om Social- og Sundhedsskolen Syd (SOSU Syd).

SOSU Syd er en selvejende institution med det formål at udbyde erhvervsrettede grund- og efteruddannelse inden for social- og sundhedsområdet. Skolen dækker de fire sønderjyske kommuner og udbyder forskellige uddannelses tilbud, herunder som social- og sundhedsassistent, social- og sundhedshjælper og pædagogiske assistent.

SOSU Syd er en sundhedsfokuseret skole, hvor bevægelse og fysisk aktivitet vægtes højt på alle uddannelser. Motion er obligatorisk og inkluderer cykling, løb, boldspil, stolegymnastik, yoga, styrketræning og sundhedscafé. SOSU Syd er en røgfri erhvervsskole og hjælper eleverne med at holde op med at ryge.

På mødet vil Sundheds- og Forebyggelsesudvalget få en præsentation af SOSU Syd samt en rundvisning på skolen i Aabenraa, herunder et simulationslokale, hvor eleverne har mulighed for at koble teori og praksis i et virkelighedstro miljø.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

Taget til efterretning.

Punkt 21: Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets budgetlægning 2026-2029

25/8495

Sagsfremstilling

Denne sag vedrører den kommende budgetlægningsproces på Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets område og skal give et overblik over, hvad der skal arbejdes videre med.

Økonomiudvalget behandlede den 4. marts 2025 rammeudmeldingen til de stående udvalg.

I det omfang, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget konstaterer driftsudfordringer i budgetrammerne, skal de håndteres inden for udvalgets egen ramme og udmøntes i det bidrag, som udvalget afleverer juni 2025.

Jf. rammeudmeldingen er opgaven på driftssiden,

- at udarbejde et budgetbidrag, der svarer til den udmeldte ramme
- at håndtere eventuelle udfordringer indenfor rammen (udfordringer og løsningsforslag)
- at udarbejde budgetnotat
- at opføre forslag til tekniske korrektioner vedr. demografimodellerne
- at udarbejde forslag til takstbilag 2026 (2025-prisniveau)
- at udarbejde specielle bemærkninger
- at udarbejde forslag til udvidelsesønsker inden for en ramme på 3,0 mio. kr. Forslagene prioriteres af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Der foreslås følgende tidsplan for Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets behandling af budget 2026-2029,

- 7. april 2025, udmelding af udvalgets budgetramme 2026-2029.
- 5. maj 2025, 1. behandling af udvalgets udfordringer og forslag til budgetbidrag.
- 13. maj 2025, høring af Seniorråd og Handicapråd samt udtalelse fra Sektorudvalget for Social & Sundhed.
- 3. juni 2025, 2. behandling af udvalgets budgetbidrag.

Det bemærkes, at den kommende sundhedsreform forventes at afskaffe aktivitetsbestemt medfinansiering. Der vil i den forbindelse blive indført en overgangsordning, der har til formål at mindske de effekter, som afskaffelsen af aktivitetsbestemt medfinansiering forventes at have for landets kommuner.

Overgangsordningen forventes nærmere konkretiseret i løbet af foråret 2025, og den vil have effekt i 2027 og 2028, men den endelige effekt af afskaffelsen forventes først at have virkning fra 2029.

Lovgrundlag

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets budgetramme udgør,

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
-----------	------	------	------	------

Forebyggelse og Sundhedsfremme	8.293	8.507	8.507	8.507
Aktivitetsbestemt medfinansiering	298.128	298.128	298.128	298.128
Udvalget i alt	306.421	306.635	306.635	306.635

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at budgetprocessen igangsættes som anført, og

at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget fremkommer med forslag til driftsudvidelsesønsker inden for en ramme på 3,0 mio. kr.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

1. at godkendt.
2. at følgende forslag kvalificeres yderligere:
 - a. Forslag fra forvaltningen.
 - b. Pris for markering af frivillige.
 - c. Flere forebyggelsestiltag for at forebygge diabetes.
 - d. Medarbejderressourcer til at understøtte frivillige.
 - e. Tiltag, som udløber med udgangen af 2025.
 - f. Flere tiltag for at understøtte kronikerhandleplanen.
 - g. Flere forebyggelsesinitiativer.
 - h. Understøtte implementeringen af sundhedsreformen.
 - i. Indsatser til forebyggelse af opioide-misbrug.
 - j. Sundhedsplejens mulighed for at give forebyggende samtaler.
 - k. Indsatser til borgere med BED.
 - l. Indsatser for forebyggelse af brug af nikotin og snus til unge – med særligt fokus på puff-bars.
 - m. Forebyggelsesinitiativer for at understøtte unges trivsel – med særligt fokus på unge med psykiske udfordringer.

Punkt 22: Godkendelse af proces for revision af Temahandleplan for fysisk aktivitet

25/5326

Sagsfremstilling

Udvalget skal i denne sag godkende processen for revisionen af Temahandleplan for fysisk aktivitet.

Aabenraa Kommunes sundhedspolitik udfolder sig gennem tværgående temahandleplaner, hvoraf en af dem er Temahandleplanen for fysisk aktivitet. Den nuværende temahandleplan udløber ved udgangen af 2025. Da fysisk aktivitet spiller en stor rolle for befolkningens sundhedstilstand, og eftersom færre danskere opfylder sundhedsstyrelsens anbefalinger om fysisk aktivitet, vurderes handleplanen fortsat relevant. Det anbefales derfor, at der igangsættes en proces for revision og godkendelse af en fornyet temahandleplan.

At være fysisk aktiv kan dække over mange ting. Dog er det tæt forbundet med positive gevinster på både den fysiske og mentale sundhed hos mennesker i alle aldre. Ligeledes har fysisk aktivitet en betydelig forebyggende effekt på for tidlig død og en række sygdomme som fx hjerte-kar-sygdomme, type 2-diabetes og tyktarmskræft (Sundhedsstyrelsen).

For Aabenraa Kommune viser Sundhedsprofilen fra 2021, at andelen af borgere, der opfylder Sundhedsstyrelsens anbefalinger om fysisk aktivitet er faldet fra 26,6% i 2013 til 18,1% i 2021, at 54% af borgerne slet ikke dyrkede nogle former for idrætsaktiviteter i 2021, og at 19,2% primært har stillesiddende fritidsaktiviteter i 2021.

En revideret udgave

Fysisk aktivitet kan have både et behandlende og forebyggende mål. Temahandleplanen berører emnet fysisk aktivitet ud fra et forebyggende sigte, og vil derfor også i overvejende grad være retningsgivende for den forebyggende udvikling inden for fysisk aktivitet i Aabenraa Kommune.

Temahandleplan for fysisk aktivitet 2023 - 2025 indeholder ikke en indsatsoversigt, men har i stedet fungeret som en rammesætning for, hvilke udviklingsindsatser eller "spor" der på tværs af forvaltninger var ønsket i perioden. De tre opsatte spor var "Børn og unge", "Aktiv senior" og "Gode rammer og tilgængelighed". På grund af det forebyggende sigte og emnets brede berøringsflade er tanken fortsat at skabe en rammesættende temahandleplan med mulighed for lokal implementering.

Proces for revision

Forvaltningen anbefaler, at den reviderede temahandleplan skal løbe over 3 år og dermed være gældende fra 2026 – 2028. Et forslag til en procesplan med start i 2025 kan ses i vedhæftede bilag.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at udarbejdelsen af temahandleplanen for fysisk aktivitet igangsættes,

at procesplanen godkendes, og

at temahandleplanen bliver gældende for perioden 2026-2028.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

1.-3. at godkendt.

Bilag

Bilag: Procesplan for revision af Temahandleplan for tobak

Temahandleplan for Fysisk Aktivitet 2023-2025-WT

Punkt 23: Orientering om resultater for effektmål 2024

25/524

Sagsfremstilling

Udvalget godkendte i september 2022 effektmål med tilhørende indikatorer for perioden 2023-2026, hvor indikatorerne er med til at beskrive udviklingen i effektmålene.

Effektmålene er med til at sætte retning for forvaltningens arbejde i perioden 2023-2026.

Udvalget blev i 2023 orienteret om baseline for indikatorerne og i 2024 om resultater for 2023.

Effektmålene tager udgangspunkt i Aabenraa Kommunes ældre- og værdighedspolitik, handicappolitik, sundhedspolitik og demensstrategi.

Resultater

Overordnet viser resultaterne en positiv udvikling for to ud af syv indikatorer, én er uændret og to indikatorer har haft tilbagegang. For to indikatorer er målet flerårigt, og der kan derfor først siges noget om resultaterne i 2026.

Unge trives i Aabenraa Kommune

Andelen af de unge i 8. klasse, der trives, er steget fra 83% i 2023 til 86% i 2024.

I det omfang, at den positive udvikling fortsætter, giver det støtte til Trivselskommissionen, der i slutningen af februar 2025 konkluderede, at der ikke er en trivselskrise. Danske unge har det grundlæggende godt, men der er nogle udfordringer, der skal adresseres.

Skolesundhedsplejerskerne stiller spørgsmål til 8. klasseeleverne om deres trivsel m.m. via et spørgeskema i forbindelse med sundhedssamtalerne. I skoleåret 2025-2026 vil Sundhedsplejen på udvalgte skoler afprøve et system med digitale spørgeskemaer fra foreningen BørnUngeLiv, i forventning om at bruge systemet på alle skoler i kommunen fra skoleåret 2026-2027.

Rygestop

Andelen af deltagere i rygestopkurser, der er røgfri 6 måneder efter kursets afslutning, er faldet fra 40% i 2023 til 38% i 2024. På landsplan er succesraten i 2024 37%.

Sundhedscentret leverer ryge- og nikotinstopindsatser i form af individuel vejledning, gruppeforløb, forløb for virksomheder, hvor flere medarbejdere ønsker at stoppe med at ryge og forløb for gravide og unge. I 2025 kører Sundhedscentret derudover en kampagne – NIXO - for at få unge til at kvitte nikotinprodukter. Vapes, nikotinposer og nikotintyggegummi er blevet en fast del af mange unges hverdag og opfattes ofte som harmløse alternativer til rygning, selvom de kan have alvorlige konsekvenser for unges sundhed og trivsel.

BMI

Andelen af unge i 8. klasse, der har et BMI over 30, er faldet fra 6% i 2023 til 4% i 2024.

Sundhedsplejens fokus i 2023/2024 på at støtte børnene til aktivitet og deltagelse i meningsfulde fællesskaber, og fokus på skærmtid, også som opfølgning på Corona-tiden, kan have medvirket til dette. Desuden yder Sundhedsplejen råd og vejledning til børn med tendens til overvægt og deres familier i tilbuddet Sund Balance, der har fokus på barnets generelle trivsel, dets kost-, motions-, søvn- og skærmvaner.

Misbrugere har en velfungerende hverdag

Andelen af borgere, der gennemfører rusmiddelbehandling succesfuldt, er faldet fra 52 % i 2023 til 45 % i 2024.

Der er til stadighed stort frafald af borgere, der afslutter forløb inden målet er nået. En stor del af borgerne har mange udfordringer og har dermed udfordringer med fremmøde. Rusmiddelcenteret arbejder derfor med teorien: MI – Motiverende Interviewning, for at motiverer borgerne til gennemfører deres forløb og et stabilt fremmøde.

Andelen af borgere, der angiver, at de opretholder en velfungerende hverdag er 82 % i 2024, hvilket er uændret fra 2023

Rusmiddelcenteret er tilfredse med at opretholde de 82 % fra 2023 til 2024 med 2 % over baseline. Igen set i lyset af, at en stor del af borgerne er socialt udsatte.

Rusmiddelcenteret har fokus på forebyggelse/synlighed også i de kommende år, hvor rusmiddelområdets store fokus er på dobbeltdiagnoser. Samtidig med at der opretholdes et konstant fokus på unge og opioider, hvor det er vigtigt at være synlige og tilgængelige.

Der henvises i øvrigt til vedlagte bilag.

Sagen afgøres i

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Resultater effektmål 2023, SFU

Punkt 24: Orientering om status for forløb til borgere med depression og stress

25/8776

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om status for forløb til borgere med depression samt status for implementeringen af naturforløb for borgere med stress.

Sundhedscenteret har siden 2023 haft et tilbud til borgere med depression. Tilbuddet er målrettet alle borgere over 18 år, hvor læge har diagnosticeret let til moderat depression. Den forholdsvis brede målgruppe medfører, at Sundhedscenteret møder mange forskellige borgergrupper i tilbuddet, men overordnet set kan siges, at der ses flest kvinder i tilbuddet, ligesom der er en overvægt af borgere, der er sygemeldte, flexjobbere, pensionister eller førtidspensionister.

Borgernes indgang til tilbuddet varierer, og borgerne kan selv henvende sig til Sundhedscenteret, blive henvist fra egen læge, eller gennem Sundhedscenterets kommunale samarbejdspartnere, såsom Træning & Forebyggelse, Center for Socialpsykiatri & Rusmiddel eller Jobcenteret.

Alle borgere modtager en indledende samtale på en time i Sundhedscenteret eller eget hjem, hvor behov bliver afdækket, og der bliver sammensat et individuelt forløb. Indholdet i disse individuelle forløb kan indeholde mange forskellige tilbud fra Sundhedscenteret, såsom "Lær at tackle angst og depression", naturforløb, søvnvejledning, fysisk træning, kostvejledning, mindfulness og individuelle samtaleforløb. Sundhedscenteret har særligt gode erfaring med at bruge naturen aktivt i forløbene.

I forbindelse med Budget 2025-2028 blev det på udvalgets møde i november 2024 besluttet at udmønte 0,250 mio. kr. årligt til etableringen af et tilbud til borgere ramt af stress i regi af Sundhedscenteret. Baggrunden for dette var de gode erfaringer fra og synergier til Sundhedscenterets eksisterende tilbud til borgere med angst og depression, hvor naturen spiller en stor rolle. Forventningen var, at 30 borgere kunne omfattes af tilbuddet i 2025 inden for den afsatte ramme.

I 2023 og 2024 blev henholdsvis 51 og 53 borgere henvist til Sundhedscenterets forløb, mens det foreløbige tal for januar-februar 2025 er 7. De fleste henviste borgere bliver tilknyttet et hold efter den indledende samtale. I 2024 blev der afholdt ét hold af "Lær at tackle angst og depression" for unge under 25 år og to hold for borgere over 25 år.

Sundhedscenteret deltager på mødet og vil præsentere nogle af de oplevelser, som borgerne har haft af effekt af deltagelse på et naturhold. Borgerne er blevet spurgt til, hvordan de har det, om der er sket ændringer i forhold til tilknytning til arbejdsmarkedet, om de har implementeret elementer fra forløbet i deres hverdag, samt om de har gode råd til forløbet.

Sagen afgøres i

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

Taget til efterretning.

Punkt 25: Gensidig orientering

21/36399

Sagsfremstilling

- Senior- og sundhedsmesse i Felsted den 4. april 2025.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orientering tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

Taget til efterretning.

Punkt 26: Underskriftsside

21/36399

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at protokollen godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 07-04-2025

Godkendt.